

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/55/2019
Identifikačné číslo spisu:	6115010232
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6115010232.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej, na neverejnom zasadnutí konanom 10. decembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Z. F., pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. júna 2016, sp. zn. 5To/139/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. F. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom z 10. septembra 2015, sp. zn. 1T/19/2015 tak, že obvineného Z. F., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom F. K. XXXX/XX, S. (ďalej len „obvinený“) uznal vinným zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe že:

obvinený dňa 11. septembra 2014 na chodbe pred pojednávacou miestnosťou č. 208 Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici počas verejného pojednávania v konaní vedenom pod č. k. BB 3T 3/14 proti obžalovanému A. Z. M., stíhanému pre prečin nepriamej korupcie podľa § 366 odsek 1 Trestného zákona, oslovil svedkyňu K. E., narodenú XX. A. XXXX, trvale bytom E., ul. E. č. XX/XX, ktorá svedčí v uvedenej veci ako svedok a povedal jej, že on by na jej mieste nevypovedal, lebo ak bude mať z tejto výpovede obžalovaný A. Z. M. problémy, tak ich bude mať aj ona a jej priateľ D. B. B. B., narodený XX. B. XXXX, občan K. B. s prechodným pobytom v E., ul. Q. č. X a jej priateľ môže zabudnúť na Slovensko a na medicínu, ktorú v súčasnej dobe študuje na Slovensku, pričom im tiež odporúchal nájsť si právnik, ktorý by ich v ich trestnej veci zastupoval, pričom takto konal v úmysle ovplyvniť svedeckú výpoveď svedkyne K. E. a D. B. B. B. tak, aby títo nevypovedali v neprospech obžalovaného A. Z. M..

Za to súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 344 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 a 8 Trestného zákona, § 46 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona

podmienečne odložil a zároveň mu podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj len „odvolací súd“), na podklade odvolania podaného obvineným, otcom obvineného, matky obvineného a družky obvineného, rozhodol ako súd odvolací uznesením zo 7. júna 2016, sp. zn. 5To/139/2015 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolania zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu dovolanie (21. júna 2019), ktoré následne doplnil svojimi písomnými podaniami (22. júna 2019, 28. júna 2019). V dovolaní argumentoval výlučne s poukazom na ním namietané naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V dovolaní a ich doplneniach konštatoval procesný stav predchádzajúci dovolaciemu konaniu. Obvinený nikdy nepopieral spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. Podľa jeho názoru však skutok nie je trestným činom. V odvolacom konaní obvinený namietal nesprávne právne posúdenie veci a porušenie práva na obhajobu tým, že sa súd nevysporiadal s jeho obhajobou v odôvodnení rozsudku. Odvolaciemu súdu vytýkal, že sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý považoval výrok obvineného za hranicu práva na slobodu prejavu a ako taký, bol u poškodených spôsobilý vyvolať bližšie neurčenú obavu hrozacej ťažkej ujmy. V ďalšej časti dovolania označenej ako „Právny stav“, obvinený cituje jednotlivé ustanovenia Trestného zákona, § 344 ods. 1 písm. d), § 336 ods. 1, § 65 ods. 1, Zákon o pobyte cudzincov - § 24 ods. 1, § 35 písm. d), zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkov, stavovských organizáciách v zdravotníctve - § 38 ods. 1, § 69 ods. 1. Podľa názoru obvineného, stal sa zrejme prvým človekom na Slovensku odsúdeným za to, že niekomu odporučil nájsť si kvalifikovanú právnu pomoc s poučením, že svedectvom proti inému si môže prívodiť nielen vlastné trestné stíhanie.

Podľa názoru obvineného došlo k ustáleniu skutkovej vety až pred súdom prvého stupňa, pričom dovtedy sa neustále obmieňala. Obvinený však vypovedal stále rovnako pravdivo, skutková veta sa menila z dôvodu rozličných výpovedí svedkov. Obvinený konštatoval, že výroky, ktoré v minulosti vyslovil na adresu poškodenej, by za rovnakých okolností povedal znova a za týmito výroky si stojí. Predmetné výroky boli prednesené v dobrej viere a podľa názoru obvineného, boli z právneho aj ľudského hľadiska správne. Obvinený ďalej podotýka, že v rámci ustálenia skutkového stavu je okrem skutkovej vety dôležitá výpoveď poškodených pred súdom. Na margo toho uvádza, že už tri roky sa bez výsledku pokúša získať záznam z hlavného pojednávania. Tento záznam žiada z dôvodu, že v zápisnici sa výpoveď poškodeného nachádza skreslená a neúplná. No aj napriek skreslenej zápisnici je však jasné, že obaja poškodení nemali obavu, žeby im uvedené následky, ktoré im obvinený v rámci „právnej rady“ predniesol, aj reálne hrozili. Išlo o hrozbu trestného stíhania a vyhostenia pre poškodeného, ktorý bol cudzinec. Obaja poškodení mali podľa obvineného dostatočnú inteligenciu na to, aby pochopili zmysel toho, čo im obvinený hovoril a teda, že išlo iba o možné následky zo strany štátnych orgánov, súd, cudzinecká polícia, resp. lekárska komora. Preto nie je možné hovoriť o hrozbe zo strany obvineného a obave poškodených.

Výkonému dokazovaniu venoval obvinený samostatný odsek, obsahom ktorého bolo predovšetkým spochybňovanie záverov dokazovania.

Obvinený uviedol, že tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd sa nevysporiadali so všetkými námietkami, ktoré obvinený uviedol. Ďalej poukázal na to, že v rámci odvolacieho konania mu nebolo doručené vyjadrenie prokurátora k podanému odvolaniu. Taktiež mu do dnešného dňa nebolo doručené uznesenie odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa mu ho dokonca odmieta zaslať a zaslanie podmieňuje spoplatnením. Obvinený však nedostal ani rovnopis.

Dňa 22 júna 2019 doplnil dovolanie svojim písomným podaním, v ktorom v podstate opakuje námietky voči rozhodnutiam súdov, ktoré uviedol jeho obhajca.

Dňa 28. júna 2019 obvinený opätovne doplnil dovolanie, v ktorom namietal väzobné stíhanie, ktoré trvalo od 15. októbra 2014 do 24. marca 2015.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, obvinený v petite podaného dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd na podklade jeho dovolania rozhodol tak, že podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom (správne má byť uznesením) Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. júna 2016, sp. zn. 5To/139/2015 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, pri zistení dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku bol porušený zákon v ustanoveniach § 317 ods. 1, § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), ods. 2, § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona v neprospech obvineného. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil. Zrušil aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 10. septembra 2015, sp. zn. 1T/19/2015 v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia, na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Banská Bystrica prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril 26. júla 2019 prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“).

K dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je možné podľa názoru prokurátora pristúpiť, až v prípade, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Toto právo je dodržané, ak boli obvinenému vytvorené podmienky na plné uplatnenie jeho procesných práv a práv jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). V rámci tohto dovolacieho dôvodu obhajoba namietala nevysporiadanie sa s obranou obvineného odvolacím súdom, či nedoručenie vyjadrenia prokurátora k odvolaniu v odvolacom konaní a nedoručenie uznesenia odvolacieho súdu obvinenému. Prokurátor zdôraznil, že porušenie práva na obhajobu nespočíva v tom, že odôvodnenie súdu nekorešponduje s predstavami obvineného a vymyká sa jeho predstavám. Súdny sú v prvom rade povinné si dostatočným spôsobom odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom v tomto prípade tak jednoznačne urobili. Oba súdy nižších stupňov neopomenuli žiadnu podstatnú námietku, ktorá by mala významný vplyv na rozhodnutie alebo skutkový a právny základ rozhodnutia. Na potvrdenie uvádzaných skutočností prokurátor poukázal na uznesenie (ÚS SR z 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/2003), v ktorom sa uvádza, že stručné a jasné odôvodnenie rozhodnutia súdmi postačuje na záver o tom, že je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

V rámci namietaného nedoručenia vyjadrenia prokurátora k podanému odvolaniu, uvádza, že z Trestného poriadku nevyplýva povinnosť súdu horeuvedeného doručovania. V neposlednom rade s obsahom vyjadrenia bola obhajoba oboznámená na verejnom zasadnutí.

Čo sa nedoručenia uznesenia týka, tu prokurátor uviedol, že predmetné uznesenie bolo doručené obom obhajcom obvineného, čo je podľa § 179 ods. 2 Trestného poriadku v danom prípade postačujúce. Výnimky z tohto ustanovenia predpokladá len § 179 ods. 3, v tomto prípade je obvinenému potrebné rozhodnutie doručiť v prípade ak sa nachádza vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave pričom toto nebolo prípad obvineného.

Uvádza, že ani pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie sú splnené podmienky na jeho uplatnenie. Nakoľko predmetný skutok bol dostatočne a správne preukázaný už súdmi nižších stupňov, taktiež aj rozhodnutia týchto súdov sú podľa názoru prokurátora zákonné a v zhode so skutkovými zisteniami. Nestotožňuje sa ani s konštatáciou týkajúcou sa ustálenia skutkového stavu tak, ako ho prezentuje obhajoba. Vníma ju ako účelovú a tendenčnú, snažiacu sa bagatelizovať konanie obvineného len v rovine akéhosi dobromyseľného odporúčania a poskytovania rady svedkyňi. Táto verzia pritom nijako nekorešponduje s vykonaným dokazovaním.

Prokurátor nesúhlasil ani s tvrdením obhajoby, že neboli naplnené zákonné znaky predmetného trestného činu podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, teda, že použil hrozbu inej ťažkej ujmy, aby pôsobil na svedka. Práve naopak, sa plne stotožňuje so závermi, ktoré boli vyhodnotené na hlavnom

pojednávani, ktoré samosudca hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založené na starostlivom uvážení veci a nie iba jednostranné, ako sa to snaží obhajoba.

V závere svojho vyjadrenia uvádza, že nemožno súhlasiť ani s tvrdením obhajoby, že pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, je potrebné nad akúkoľvek pochybnosť preukázať, že konanie páchatel'a je spôsobilé mariť súdne konanie. A to by nebolo možné, lebo v určitom prípade by bolo možné prečítať výpovede svedkov z prípravného konania a tým by bol účel konania zachovaný. Argumentujúc zásadou ústnosti podľa § 2 ods. 18 Trestného poriadku, prokurátor uviedol, že súd rozhoduje na základe ústne vykonaných dôkazov a aj napriek tomu, že svedkovia vypovedali aj v prípravnom konaní, a teda by bolo možné za určitých okolností prečítať ich výpovede aj na hlavnom pojednávaní, avšak je nutné zdôrazniť, že ak by bolo potrebné ich výpovede na hlavnom pojednávaní doplniť, spresniť vzhľadom na ich potenciálnu neúčast' spôsobenú „radou“ obvineného, by to nebolo možné. Týmto spôsobom by bolo spravodlivé rozhodovanie súdu výrazne ovplyvnené.

V odôvodnení sa nevyhol ani obvineným doplnenému dovolaniu, kde uviedol že rozhodnutia súdov týkajúce sa väzobného stíhania obvineného už boli predmetom dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Tdo/36/2018 a obvinený nie je osobu oprávnenou na podanie dovolania proti rozhodnutiu o väzbe.

Vzhľadom na uvedené, prokurátor navrhol rozhodnúť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Po predložení spisu dovolaciemu súdu, obvinený poslal 26. novembra 2019 podanie s názvom „Vyjadrenie v dovolacom konaní“. Obvinený uviedol, že je integrálnou súčasťou ústavného práva na súdnu ochranu, ktoré je neodňateľné, aby sa súd s jeho odvolacími argumentami vysporiadal. To, že tak odvolací súd neurobil, je dôvodom tohto dovolania. Následne uviedol, že nedoručenie vyjadrenia prokurátora k jeho odvolaniu síce Trestný poriadok neukladá, ale v zmysle ustálenej súdnej praxe je to porušením práva na súdnu ochranu. V predmetnom prípade do popredia vystupuje zásada rovnosti zbraní a zásada kontradiktórnosti, pričom ak má prokurátor právo sa vyjadriť, musí mať právo vyjadriť sa aj obvinený. Na písomné vyjadrenia má každá strana trestného konania právo reagovať písomne, bez ohľadu na to, či ho využije alebo nie. Podľa obvineného je potrebné upriamiť pozornosť na nóvum nachádzajúce sa vo vyjadrení prokurátora. Nóvum spočíva v tom, že hrozba ujmy mala spočívať v rozvrátení vzťahu medzi poškodenými. Toto tvrdenie si osvojil aj odvolací súd. Práve toto bol dôvod, že nedoručenie vyjadrenia prokurátora bolo vážnym porušením práv obvineného. Naďalej opakuje, že nepopiera skutok, ale trestnosť skutku. Preto aj navrhol oslobodenie spod obžaloby nie podľa § 285 písm. a), ale podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku. Na záver uviedol, že prokuratúra opomína to najpodstatnejšie, a to rozdiel medzi zmenou výpovede a nevypovedaním. Je to právo na odmietnutie vypovedať, ktoré obvinený odporúčal a to nemohlo byť trestné bez ohľadu na miesto alebo okolnosti, za ktorých bolo odporúčanie vyslovené.

Najvyšší súd ako dovolací súd § 377 Trestného poriadku, (ďalej aj len „dovolací súd“) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu podľa § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku, bolo podané prostredníctvom obhajcu § 373 ods. 1 Trestného poriadku, osobou oprávnenou § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, v zákonnej lehote § 370 ods. 1 Trestného poriadku na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni § 370 ods. 3 Trestného poriadku, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania § 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, rovnako mal s poukazom na uvedené splnenú aj podmienku prípustnosti dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Po vykonaní vyššie uvedených procesných úkonov predstavujúcich jeho prieskumnú povinnosť formálnej povahy vo vzťahu k podanému dovolaniu však dovolací súd dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť bez meritórneho prieskumu na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dovolacie dôvody, je potrebné uviesť, že obvinený argumentoval dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skúmal najskôr naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pri ktorom je potrebné uviesť, že právo na obhajobu v zmysle tohto dovolacieho dôvodu možno chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Je nutné mať na pamäti, že ak sa porušenie tohto práva počas trestného konania neprejaví zásadným spôsobom v postavení obvineného, nie je možné hovoriť o porušení práva na obhajobu v zmysle tohto ustanovenia. Pričom zásadným porušením môžeme rozumieť napríklad porušenie ustanovení o povinnej obhajobe. Predmetný dovolací dôvod, obvinený založil predovšetkým na nevysporiadaní sa súdov s jeho obranou, na nedoručení vyjadrenia prokurátora k podanému odvolaniu a nedoručení uznesenia odvolacieho súdu obvinenému. Podľa názoru dovolacieho súdu, sa oba súdy nižšieho stupňa dostatočným spôsobom vysporiadali so všetkými dôležitými a pre konanie podstatnými náležitosťami, tak zo strany obhajoby, ako aj zo strany obvineného. Pričom súdy detailne rozobrali proces dokazovania, ktorý ich viedol k záverom, ktoré prezentovali vo svojich rozhodnutiach. Konštatácia odvolacieho súdu o správnosti vykonaného dokazovania a samotnom rozhodnutí súdu prvého stupňa, je založená na legitímnom, zákonom a ústavne udržateľnom právnom a skutkovom základe. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je možné spochybňovať ani proces dokazovania, ani rozhodnutie súdu, ktoré nekorešponduje s predstavou obvineného. Ak k takému stavu dôjde, nezakladá to automaticky porušenie práva na obhajobu. Práve naopak, stručné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, je jedným zo základných znakov právneho štátu. V prospech uvedených tvrdení, vystupuje aj fakt, ktorý správne uviedol prokurátor vo svojom vyjadrení, že dovolací súd nie je oprávnený preskúmať vecnú správnosť skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižšieho stupňa.

Čo sa nedoručenia vyjadrenia prokurátora k odvolaniu týka, je potrebné uviesť, že Trestný poriadok neuvádza žiadne ustanovenie, ktoré by zakotvovalo túto povinnosť súdu. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky však vyplýva, že povinnosťou súdu v trestnom konaní je aj doručovanie písomností strán navzájom, ktoré má za následok informáciu o úkone a tiež možnosť adekvátnou formou na tento úkon reagovať a vyjadriť sa. Nedoručenie vyjadrenia prokurátora je možné považovať za chybu, nemožno ju však považovať za chybu podstatnú. Podľa dovolacieho súdu vyjadrenie prokurátora k odvolaniu obvineného by malo byť predložené obvinenému vtedy, pokiaľ vyjadrenie k odvolaniu má zásadný vplyv na rozhodnutie. Iný pohľad na realizáciu práva strany oboznámiť sa s vyjadreniami procesnej protistrany, by mohol v praxi znamenať neustály opakujúci sa nikdy nekončiaci právny formalizmus. Samotné nedoručenie takéhoto vyjadrenia akokoľvek súvisiaceho s dôkazom, ku ktorému sa má možnosť obvinený následne vyjadriť a vzniesť voči nemu všetky výhrady, nemožno považovať za právne významnú udalosť z pohľadu ústavnej ochrany základného práva na obhajobu. V posudzovanej veci síce došlo k pochybeniu zo strany súdu prvého stupňa, keď vyjadrenie prokurátora nedoručil stranám, avšak nie je možné tvrdiť, že obvinený nemal možnosť oboznámiť sa s obsahom tohto vyjadrenia. Nakoľko zo zápisnice o verejnom zasadnutí (č. I. 1416) konanom 7. júna 2016 vyplýva, že procesné strany, a to obvinený, jeho obhajkyňa, prokurátor, dokonca aj družka obvineného, boli prítomní. Predseda senátu na základe spisov podal správu o stave veci. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí nevyplýva, že by niektorá zo strán túto skutočnosť namietala. V rámci konečných návrhov obhajkyňa obvineného navrhla, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a aby bol obvinený spod obžaloby oslobodený. Ďalej poukazovala na písomnú argumentáciu v ňou podanom odvolaní. Uviedla, že nenamietala skutkové zistenia, ale namieta, že nebol naplnený zákonný znak trestného činu, pre ktorý je obvinený trestne stíhaný. K návrhu obhajkyne sa priklonil aj obvinený a jeho družka. Obvinený síce v dovolaní tvrdil, že vyjadrenie prokurátora mu nebolo doručené, avšak nenaznačil žiadne reálne negatívne dôsledky a dopady takéhoto postupu, ktoré by boli spôsobilé zasiahnuť do jeho základného práva na obhajobu.

O určitú reparáciu týchto dôvodov sa obvinený pokúsil dňa 26. novembra 2019, kedy vo svojom podaní uviedol, že nóvum spočívajúce vo vyjadrení prokurátora k odvolaniu spočíva najmä v tom, že tu prokurátor prvýkrát použil tvrdenie, hrozba ujmy mala spočívať aj v rozvrátení vzťahu medzi poškodenými. Obvinený tu videl problém preto, že predmetné tvrdenie sa nespomínalo ani v prípravnom

konaní, ani v konaní pred súdom prvého stupňa a napriek tomu si ho odvolací súd osvojil. Podľa názoru dovolacieho súdu, aj napriek použitiu predmetného tvrdenia, nešlo o závažné porušenie práv tak, ako to interpretuje obvinený. V predmetnom tvrdení prokurátor len poukázal na to, že hrozba inej ťažkej ujmy mohla spočívať v, okrem už spomínaných nepriaznivých následkoch, aj v (možnom rozvrate spoločného života K. E. a D. B. B. B.). Predmetné tvrdenie bolo iba logickým záverom vyplývajúcim z naplnenia objektívnej stránky trestného činu, ktorú obvinený v priebehu celého konania popieral.

Nad rámec uvedeného, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie ESLP Verdu Verdu proti Španielsku z 15. februára 2007, č. 43432/02, kde takmer za totožných procesných podmienok ESLP rozhodol v prospech Španielska. Išlo teda o jedno z mnohých rozhodnutí ESLP, ktoré popierajú prísny formalistický prístup v kontradiktórnom konaní tak, ako to prezentuje obvinený. Podľa neho sú sudy iba akási „pošta“, obligatórne doručujúca správy medzi stranami konania, bez ohľadu na ich obsahovú stránku. Podľa názoru dovolacieho súdu, je práve naopak, potrebné upriamiť pozornosť na veľmi efektívnu materialistickú teóriu, ktorej využívanie si osvojilo veľké množstvo súdov a je podporené rozsiahlou rozhodovacou praxou. Z pohľadu tejto teórie na kontradiktórne konanie sa pozornosť upriamuje na materiálnu tzv. obsahovú stránku písomností, čím sa vylučuje prílišný formalizmus, ako je tomu v predmetnom prípade.

V rámci problematiky nedoručenia uznesenia odvolacieho súdu obvinenému je potrebné upriamiť pozornosť na § 179 ods. 2 Trestného poriadku, ktorý s takými situáciami ráta. Teda, ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť, obhajcu, prípadne splnomocnenca, postačí ak sa uznesenie vyhlási, buď tejto osobe alebo jej obhajcovi prípade splnomocnencovi. Ak sa oznamuje uznesenie dorúčením rovnopisu, doručí sa len obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Sú však prípady, kedy je potrebné uznesenie oznámiť obvinenému aj jeho obhajcovi, a to v prípadoch, kedy sa obvinený nachádza vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave. Vzhľadom na to, že v danom prípade nešlo o žiaden z týchto prípadov, nie je možné postupovať podľa § 179 ods. 3 Trestného poriadku. V kontexte uvedeného sa javí dovolaciemu súdu potrebné konštatovať, že litera ustanovenia § 179 ods. 2 Trestného poriadku bola naplnená vzhľadom na to, že uznesenie bolo doručené obom obhajcom obvineného. Preto nie je možné ani v tomto prípade hovoriť o porušení práva na obhajobu. Pozornosti dovolacieho súdu neunikla skutočnosť, že uznesenie odvolacieho súdu bolo obvinenému doručené na jeho adresu, kde si dovtedy vyzdvihoval všetky poštové zásielky. Avšak po preštudovaní spisového materiálu dovolací súd zistil, že obvinený 28. februára 2019 poslal okresnému súdu podanie nazvané „Žiadosť“ (č. l. 1448), v ktorom uviedol novú adresu na doručovanie a zároveň sa dožadoval o dodatočné zaslanie všetkých dokumentov, ktoré mu chodili na starú adresu. Vzhľadom na to, že dátum uloženia zásielky s uznesením krajského súdu je 23. júna 2016 a dátum Žiadosti 28. februára 2019, je zjavné, že nepreberanie zásielok sa môže javiť ako účelové a tendenčné.

K obvineným predpokladanému naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je nutné poznamenať, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku [veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Skutkový stav môže dovolací súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom dovolací súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to, nemôže dovolací súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne

skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je možné s poukazom na obvineným uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s uznesením odvolacieho súdu vyplýva, že tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, konali v trestnej veci obvineného v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali správne, a ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. S ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené.

Obvinený v podanom dovolaní uvádza takmer totožné dôvody ako uviedol vo svojej obhajobe pred súdom prvého stupňa a v konaní pred odvolacím súdom. Podstatou správnej právnej kvalifikácie, ktorej absenciu namieta obvinený je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť), bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Takáto situácia však v posudzovanom prípade nenastala.

Všeobecne obvinený namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov, v nadväznosti na čo sa domáha zmeny skutkových záverov, a to riadiac sa tým, že stíhaný skutok nespáchal - napriek tomu, že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

S ohľadom na vyššie podrobne uvádzanú argumentáciu obvineného obsiahnutú v podanom dovolaní je pritom zrejmé, že obvinený vo všeobecnosti len pokračuje vo svojej obhajobe a ďalej opakuje svoje námietky predložené v konaní predchádzajúcim podaniu dovolania. Ako už však dovolací súd uviedol vyššie, len nesúhlas s hodnotením vykonaného dokazovania v rámci rozhodnutí súdu prvého stupňa a krajského súdu v otázke ustálenia relevantných skutkových okolností (ktoré sú vyjadrením konania obvineného ustáleného v skutkovej vete), je len opätovné hodnotenie vykonaných dôkazov zo subjektívneho pohľadu. S poukazom na vyššie citované právne úvahy by však zaobranie sa námietkami takejto povahy zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by de facto dovolacie konanie stotožnil s konaním pred odvolacím súdom, čo je právnou úpravou dovolacieho konania s prihliadnutím na jeho špecifickú povahu ako mimoriadneho opravného prostriedku vylúčené.

V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia dovolací súd poukazuje na vyjadrenie prokurátora k

dovolaniu, kde prokurátor správne argumentačne odôvodnil neopodstatnenosť doplnenia dovolania z 28. júna 2019. Konkrétne išlo o rozhodnutia týkajúce sa väzobného stíhania obvineného, ktoré boli predmetom dovolacieho konania pod sp. zn. 3Tdo/36/2018. Tu je potrebné uviesť, že obvinený nie je osobu oprávnenou na podanie dovolania proti rozhodnutiu o väzbe.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnil ním uplatňované dovolacie dôvody v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a ani dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, rozhodol dovolací súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.